

ACC. N:R M. 15978:1-8.

Landskap: Skåne Upptecknare: Nils Otto Lundh, Kämpinge
Härad: Skotts Berättare: " " " "
Socken: Ring m. fl. Berättarens yrke: smedmästare
Uppteckningsår: 1963 Född år 1874 i Hammarlöv

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Skogskötsel (enskilda skogar) s. 1-8.

LUF 122

19/7-63

Skriv endast på denna sida.

Till svar på eders skrivelse angående skogsodling i våra trakter får jag anföra följande så långt jag kunnat inbränta genom förfrågningar och egna träfsomster. — Skogsodling i egentlig mening finns ingen i våra trakter ann man manar skog för byggnadsvirke och dylikt. Inget sågverk finnes med undantag för en sågfabrik i Hållviksnäs, vedem användt nästan uteslutande för eldning och husbehov. Skog finns på tusentals tunnland men hur mycket kan jag ej säga bestämt och att Skogen med undantag av Skarv med Falsterbo, ligger inom Kungs Krummen och det är om den sistnämnda jag berättar. Den största och äldsta äges av H. B. Gungskogers Strandbod, därnäst kommer Lunds Landkyrkas samt Ingeniör W. Bälterstern och Kungs Drektlönebodställen. Vidare har ju varje hemman inom Kungs Rämpinge, Stora och Lilla Hammar byar sina hingskifter och alla bevarna med skog bestående i huvudsak av Fure. H. B. Gungskogers är skiften sammanslagna från flera gårdar i Rämpinge, Känge och Hammar, från Rämpinge N:o 1, 2, 8, 13.

Jul 13 2

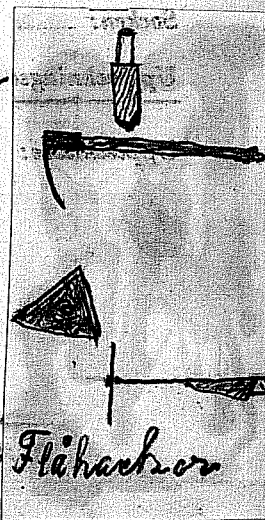
Från brev nr: 16. 8. men ner från Hammar vet jag ej
men ena gårdens äges av lantbrukare Joh. Andersson.
Greven Leopold Beckfrics på Böringe var en gång ägare
av dessa gårdar och vid Enskiftet begärde han att få alla
sina skiften sammanslagarna för jaktens skull och som
han ^{hadde} jaktens ären i Skanörs Ljung fick han sina skiften
närmast intill denna, detta enligt upplysningar som jag en
gång fått ^{av} framlidne Majoren Sigvard Beckfrics.
Greven har planterat skogen på hela detta område men året
är jag inte säker på men jag tror omkring 1860, ty när jag
såg den som härn var den hög som en lagom julgran och
vad jag sedan ^{sett} hur skog växer upp tror jag att den då var
cirka 20 år gammal. Jag var då i 6 års åldern och är
nu i näppe 89 och då är den skogen omkring 100 år gammal
hatsgligen kom plantorna från Böringe, mest Furu men
även Björk. Greven hade folk från Böringe men ären
en del av ortsbefolkningen hjälpte till och lärde sig där att
plantera vilket kom dem till gods senare när det blev

meran allmän skogsplanteringsplan och en man från Bengt
Nils Fuhndau, som sedan blev en av härens vidplanterings
han levde och planterade mycket skog sedan jag kom hit,
men var han fick plantor från frågade jag aldrig honom
fast jag ofta lagade honom verktyg. En Lantbrukare vid
namn Jeppe Jässon st. Hammar var den förste som odlade
enskilt skog men om han var före Greven vet jag ej, men
hans skog var den förste på nuvarande skogsområdet i Slätt-
viks området. De gamle talte om att han sådde fröna för
hand och sedan harvade med dem (liksom såden) och det
turades mycket bra och sedan vid gallring hade han ju själv
plantor att plantera flera skiften med det första området
innehöll cirka 5 tunnland vilket är i dag är mycket vacker
skog när skogen började växa upp anställde han en skogsbåtare
vid namn Pär Phog. På 1870 talet fanns en Dräst i Bengt
som var mycket intresserad av Phogsodling på Gungern och
när han såg resultatet av Jeppe Jässons odling beslöt han
sig för att besöka de skiften på Gungern som tillhörde Drästgården.

Bland andra just det skifte där Palsterbottsmanen ligger.
 Carl Jakob Kollin var. Prästens man och kallades alltid
 Ljungprästen därför att han intresserade så mycket för Ljungen.
 Han insåg den stora nytta skogen skulle komma att bli på den
 värdelösa Ljungen och samlade alle skiftes ägare till ett möte
 och fördrag sin åsikt och vilket värde skiftena kunde få genom
 plantering av skog och så beslutades att alla skulle så eller
 plantera skog och han ställde sig i spetsen för detta företag
 och ombesörjde fröer och planter och så blev det snart mest
 på skogsodlingen på största delen av den värdelösa Ljungen.
 Att inte skiftena värderades mycket på den tiden bevisas av
 att ena skiftet ena gång bytte ägare för en Stamma Brännvin
 och en annan gång för en gammal klocka och i våra dagar
 betalas de med minst 10 kr kvadratmetern. Men denna goda
 försats av Prästen mötte även motstånd hos några skiftesägare
 så t. ex. en Lantbrukare (Ola Larsson Kläppinge) yttrade, ja
 jag skall så fröna och lada dem i en samaskim och körde
 två drätker tvärs över skiftet vid ena ändan det var allt han

gjorde. Träden växte upp i två rader längs och blev ned-
huggna vid bränslebristen under första världskriget, men
det var vid skog som fanns på hela skiftet. Numera är det
rader skog av sjösedda främst tack vare andra förståndiga
personers planteringar. Kven en del av småfolkiet voro motstän-
dare till skogen ty de hade bl. a. Får som betade på Ljungren och
det gick ju inte när det stod planterat. Ja det fanns folk som
for ut på nätterna och drog upp en del planter — men Trästen
och Bänderna voro inte de bästa vännen, så det låg nog kanske
lite somragsitation bakom, ~~fast~~ det blev ju endast till skada
för skiftesägaren. Längst ut mot stanens Ljung ligger det
förest antalet A. B. Ljunnskogsområdet tillhörigt Hämpinge
Ledaen ligger St. Hammars området som när ända bort till
Hanalen sedan kommer Kungs området vilket innesluter
Fabrik och Hanalen och slutar vid Truls i Brunns vägen, alla dessa
skiften går från sjö till sjö, från Hällviksen till Östersjön. Med
undantag av Drätskiftet och Hanalen äro alla dessa skiften Drävat
ägda. Området öfver om Truls i Brunns vägen till höj La Hammars

och benämnas Nättriks när men dess grän är till Östersjön utan
slutar i mitten där de mötas av Kong och Klämpinge skiftet i
vestgående riktning där har Domkyrkan närmast, genomgående
rengårdsområdet en stri väster skog. Därefter nu skall stytas till Ögren
Hem samt en stor skog närmast Klämpinge Bg. Om del av
denna planterades arcedatoremna Sven Mansson och Håsten
Jansson, men Domkyrkan har själv övertaget området och stytat ut
ut tillatomter vilka hyras ut på 49 år till lillaägarna
Här planterades plantor brukades ett redskap = en rans med
en ritsänd i varje ända = antagligen för att få träden i raka
rader med lika avstånd på brädens vidare gjordes ett redskap
som kallades Flåhacha varmed högs hål för plantan, den ena
sortens Flåhacha var flat och något lik en Skarvka det andra
var ett trekantigt stålshår med hål i mitten för fästat med dölla
(se skissen) det berättat på markens beskaffenhet vilket som
gjordes. Märkning av träden på Präste och Domkyrkoskogen
har utförts av bokmästaren och Trädgårdsmästaren vid Lunds
Lasarett i Carl Jansson i övrigt har ägarna själva gjort det.

Eid fallning av träd sågades först en skära från den sidan dit trädets skulder faller sedan högs banten bort ovan om stråket detta kallades "fälla". Därefter sågades från motsatta sidan till skäran möttes och så föll trädets av sig själv (jag har skogat rätt mycket sjökr.) högs man rätt föll trädets precis där man ville ha det att falla. De träd som gallrades bort var för det mesta mogna och röda i toppen men det togs ju även friska när de stod för tall. De sista träden som planterades på hängen var på Domkyrkogården strax invid Bygn och arbetet utfördes av två personer Sammit Sjölén och Sigfrid Holm för cirka 25-30 år sedan och därom har nämnda Thord Jönsson säkert lämna beked om det behövs.

Ungefär vid samma tid planterade Santbrukare Per Månsson en privat skogsdunge om två Tunland på N: 5 nere på järnbanan bestående av Tall, Graner & Björkar men de flesta granerna blev stulna, antagligen till julgraner, när jag talade med honom sade han att det endast 7 eller 8 st kvar. Den allra sista skogen är planterad på N: 6 av Disponent Ruben Monare

och där planterades både Fure Gran, Björk & Parklund
 men med Parklund & Gran har det gått ungefär på samma
 vis som med S. Månsson. Granar de tar tyngre till jul-
 graner och skräflarne är antagligen Stadsbor (Frelleborgare)
 som kommen byens förbi. Sen Månsson planterade 7500 st
 plantor på två tunnland Almars och jag inte hur många
 men Almars & Månsson's Dungen ligger intill varandra. Söder
 vägen Stampinge - Frelleborg - Sombyrkeshogarne
 samt "Prästeshogarne" planterades på 1870-talet enligt en Skanör's bo
 som då var Prästdräng. Detta är vad jag i huvudsak fått reda
 på och kan lämna upplysning om. Jag kan tillägga att ett
 monument är rest i Sombyrkeshogarn till minne över initiativ-
 tagaren - kyrkoherden Carl Jakob Cellin som tack för hans
 insats, det är bekräftat av Lillaägarna som bor i Skoged.

Nils Otto Lindh